

Oheppin skipari:

Bjóðaði Vaktartænastuni umborð

— fekk 20.000 kr. í bót fyri ólógligan trolposa

Fyri at hava brúkt ein trolposa við meskum, sum eru upp til 15 mm minni enn loyvda stóddin og fyri ikki at hava fylgt reglunum um fráboðanarskyldu, varð hin 47 ára gamli Aberdeen skiparin, Alexander Brown, sunnudagin dæmdur av Føroya rætti at gjalda 20.000 kr. í bót (ella sita í 20 dagar) umframt at gjalda sakarmálskostnaðin og ómaks-lønina til verjan, Halgir W. Poulsen. Afturat hesum varð hald lagt á fyrr nevnda trolposa.

Trolarin, A 364 Glen Urquhart, fór út aftur sunnukvöldið, eftir at umboðsmaðurin hjá bretskum trolarum her á landi hevði veitt trygd fyri upphæddini, sum skiparin varð dæmdur at gjalda.

Bað sjálvur um mátingarnar

Alexander Brown greiddi frá í rættinum, at teir vóru komnir á fiskileið við Føroyar hósdagin í farnu viku. Beint aftaná dagurda leygdagin legði hann til merkis, at Tjaldrið kannaði onnur skip, sum lógu har, hann sjálvur royndi. Av tí, hann tá var í ferð við at hála, setti hann seg í samband við Tjaldrið og bað teir koma umborð at kanna trolíð

hjá sær. So varð gjørt, og tá meskarnir í tí trolinum, sum júst tá var komið úr sjónum, vórðu málðir, visti tað seg, at teir vóru millum 120—130 mm.

Minsta loyvda meskaviddin er 135 mm. Tjaldrið kom á Havnina við Glen Urquhart um sjei-tíðina leygarkvöldið.

Kannaður í febr. og mars

Tað varð upplýst á rættarfundinum, sum byrjaði kl. 10 sunnugongunin, at menn av Tjaldrinum tvær ferðir fyrr í ár hava verið umborð á Glen Urquhart, 17. febr. og 24. mars. Tá visti alt seg at vera í lagi umborð. Alexander

lættliga ganga gjøgnum meskarnar í netinum. »

Verjin, Halgir W. Poulsen, meinti, at hetta orðið, lættliga, kundi skiljast á mangan hátt. Tað, sum er lætt fyri ein, kann vera trupult fyri ein annan. Tá rættarfundurin byrjaði aftur aftaná dagurda, upplýsti hann, at hann í

Levi Christiansen, stýrimaður á Tjaldrinum, David Milne, stýrimaður á Urquhart og Halgir W. Poulsen, advokatur, beint áðrenn farið varð undir at mála meskarnar. Dómarin, Jacob Leth, rættarassessor, segði, tá dómurin varð lisin, at mátin, sum stýrimaðurin á Tjaldrinum brúkti til at máta meskarnar, var tann rætti.

Mátiskeiðin eigur at vera 2 mm tjúkk, men tann hjá Alexander Brown, sum H. W. Poulsen her hevur í høgri hond, var tjúkkari.

Hetta ger, at hon skjótari kemur niður á 135 mm, varð upplýst í rættinum. Skeiðin hjá Brown hevur bert ta einu strikuna, við 135 mm. Hon var á rættum stað

Brown segði, at trolíð hann brúkti leygdagin, hevði verið umborð hesa ferðir. Hann segði, at Tjaldursmenninir høvdu trýst málskeiðina í meskarnar tær báðar fyrru ferðirnar, men leygdagin høvdu teir brúkt ein annan máta. Tá høvdu teir koyrt skeiðina lættliga í meskarnar, til hon mætti. Stýrimaðurin á Tjaldrinum, sum var umborð á Glen Urquhart í febr. og mars, noktaði, at hann hevði brúkt trýst fyri at fáa skeiðina niður til 135 mm. markið.

Hvat er »lættliga«?

Alexander Brown varð m.a. ákærður fyri at hava brotið kunngerð nr. 12, 3. apríl 1978, um EEC-fiskiveiðu á landi íni eftir botnfiski. Í hesi kunngerð stendur m.a.: »Meskaviddin skal vera soleiðis, at tá ið meskurin verður strektur á vátum neti diagonalt eftir longdini skal flatt máttitól 2 mm tjúkt við tí ásettu breiddini

steðginum hevði ringt til ymsar embætismenn í Skotlandi. Hann hevði fingið uppspurt, at ymsar kanningar eru gjørdar viðvikjandi hesum orði, lættliga, ella »easily«, sum tað eitur á enskum.

Eitt töl er gjørt til at máta trýstið á mátskeiðum og tað rætta trýstið skal vera 5 kg. Altså skal skeiðin í meskarnar við 5 kg. trýsti. Tað stendur kortini onki um slíkt töl í føroyskum lógum. Halgir W. Poulsen kravdi annars, at farið varð umborð á Glen Urquhart at máta meskarnar í trolposanum, sum brúktur varð leygdagin.

Kannaði annan hvønn dag

Stýrimaðurin á Glen Urquhart, David Milne, segði í rættinum, at tað var hann, sum hevði ábyrgdina av at kanna trolini, tá tey koma umborð. Tað er eisini álagt honum at máta meskarnar annan hvønn dag.

David Milne og Alexander Brown, skipari (í miðjunni), lurtu við áhuga eftir verjanum.

Alexander Brown hevur verið skipari í 25 ár, harav tey 20 undir Føroyum

Glen Urquhart hevði 6 trol umborð, tá hann fór úr Aberdeen mikumorgunin, 4 sokallað Føroya-trol og 2 til fiskiskap í Norðsjónum. Tað visti eg, at tvey av Føroyatrolunum høvdu ov smáar meskar.

Eitt dømi fyri framtíðina

Ákærin, Franz Cohn, legði dent á, at hetta málið, og serliga dómurin, fóru at verða eitt dømi fyri framtíðina. Hetta er nevniliga fyrsta skipið, sum er ákært eftir teimum nýggju lógnum, sum komu í gildi fyri einum góðum mánaða síðani.

Hann visti á, at skiparin ikki hevði boðað føroysku myndugleikunum frá, at hann hevði trol við smærri meskum enn 135 mm umborð. Skiparin upplýsti, at hann hevði biðið ein annan skotskan trolara um at boða frá fyri seg.

Cohn segði víðari, at Alexander Brown hevði mált meskarnar á ein skeivan hátt, við at trýsta skeiðina ígjøgnum. Ákær-

in mælti til, at hald varð lagt á allan ólógligan reiðskap og veiðuna hjá Glen Urquhart. Veiðan, einar 80 kurvar, varð mett til 10.036 kr. og teir báðir ólógligu trolposarnir til 5.400 kr. Ákærin mælti eisini til, at skiparin fekk eina sterri bót enn tær 20.000 kr., sum higartil hava verið givnar í slíkum ferum.

Ómøguligt hjá útlendingum at fiska her?

Verjin, Halgir W. Poulsen, kravdi, at skiparin varð frikendur, tí hann alla tíðina hevði hildið, at trolini vóru lóglig. Hvi skuldi hann annars sjálvur biðja Tjaldrið koma umborð? Halgir W. Poulsen mælti frá, at hetta málið skuldi gerast eitt dømi fyri onnur, sum móguliga koma seinni.

Hann ávaraði eisini móti, at farið verður so langt, at tað verður ómøguligt hjá útlendingum at fiska her.

Rættarfundurin endaði kl. 15.45 og kl. 18 varð dómurin lisin upp.

Leiðarin á Vaktar- og Bjargingartænastuni, Jóhan Ziskason, var eini umborð á Glen Urquhart, tá meskarnir vórðu málðir.

Suðuroyingar

Septiktangar verða tømdir frá 8/5. Sigði frá á tlf. 71488 og 73777.

JÓGVAN HARALDSEN